Додаток до „Буковини“.

Ч. 29. Чернівцї, дня 15. (28.) липня 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

Народна ґазета.

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

В єдности сила!

(Конець).

По його смерти став митрополитом Аркадій Чуперкович, чоловік доброго серця. Він мав добру волю направити зло в православній церкві на Буковинї, але консисторскі совітники о. Бежан і о. Калїнескул не допустили до того. За то, що згодив ся на іменоване о. Єремійчука професором теольоґії а о. Манастирского і о. Ганїцкого на консисторских совітників, піднято навіть палиці і парасолї на него. Врешті консисторский совітник о. Ганїцкий спроневірив ся рускій справі, став одно ухо з о. Бежаном і Калїнескулом, а нашим ворогом, хоть без нашого або против нашого стараня він нїколи не став би був консисторским совітником.

Таким чином остала кириня в нашій православній церкві й на далї, як доси була.

По смерти митрополита Чуперковича вступив на митрополичій престол др. Володимир Репта. Надїяли ся декотрі що за правлїня теперішного преосьвященного наступить зміна до лїпшого в нашій занапащеній церкві на Буковинї. Але замість лїпшого, наступило за митрополита дра Репти ще більше оґірчене православних Русинів як доси. Ми пробували з Єго Преосьвященьством мирно пересправляти, але митрополит Репта виявив при тих переговорах такі для нас православних Русинів болючі погляди, займив супроти наших оправданих жадань таке відпорне і нежичливе становиско, що нам не остало нїчо иньшого, як зірвати з єго преосьвященьством усякі зносини, стративши цїлковито надію на мирне полагоджене наших кривд на церковнім поли в спільнім порозуміню з митрополитом. Митрополит Репта піддержує то, що впровадив до церкви митрополит Морар, себто сьвітску полїтику скрайної національної нетерпимости, ще з більшою рішучостию і отвертостию, як сам батько тої огидної полїтики, митрополит Морар єї практикував. Митрополит Морар, приміром, не важив ся нїколи сказати Русинам о т в е р т о в очи: „Кому не подобають ся оплакані порядки в нашій церкві, тому вільно шукати собі другої церкви“, а митрополит др. Репта сказав се менї і товаришови Николаєви Василькови в очи, сказав се селянам, що скаржили ся на кривди в церкві, сказав се ще й другим особам безцеремонно! Митрополит Морар не важив ся нїколи сказати о т в е р т о, „що наші домаганя, аби в консисториї була рівноправність між Волохами а Русинами неоправдані, бо руских сьвящеників меньше як волоских“, а митрополит др. Репта сказав се цїлій рускій депутациї просто в очи!

Митрополит Морар не важив ся заслонювати ся вимівкою, що митрополит не має власти спинити безсовістну аґітацию сьвящеників против усяких культурних змагань Русинів та сьвідому клевету, що все руске то униïцке, а Єго преосьвященьство др. Репта, сказав менї отверто в очи, „щ о є м у н е п р и с т о ї т ь с и л а к а р н о с т и н а д с ь в я щ е н и к а м и і щ о в і н н е м а є п р а в а в к о р о ч у в а т и г о р о ж а н ь с к и х п р а в с ь в я щ е н и к і в“! Значить: митрополитови підвладні сьвященики мають цїлковиту свободу оклевечувати православних

Русинів у церкві та спинювати культурні змаганя православних Русинів і найогиднїйшими средствами!

Митрополит Морар не важив ся сказати Русинам отверто, що вони не мають права скаржити ся і домагати ся від церковної зверхности усуненя кривд руского народу на поли церковнім, а митрополит др. Репта бризнув се в очи нам усїм, що явили ся з послїдного віча перед Єго преосьвященьством!

За митрополита Морара церковна зверхність не провадила нїколи підчас полїтичних виборів лично явну Русинам ворожу аґітацию по руских громадах, як тепер за Єго преосьвященьства дра Репти. Консисторскі совітники, Бежан і Ганїцкий, ба й сам митрополит, об'їзджали підчас послїдних виборів до сойму рускі села!

Коротко, оплаканий стан православних Русинів на церковнім поли не то що не поправив ся за теперішного митрополити дра Репти, але набрав ще виразнїйших ворожих форм. Речник консисторского духа в парляментї, професор о. Кост Попович, сказав там перед кількома днями виразно, що характер буковиньскої православної церкви був молдавский і має ним остати і на далї, хоч Буковина не належить вже давно до Молдави і хоч наша церква навіть за часів молдавских господарів мала не волоский характер, як се церковні книги, церковні дарунки, памятники і надгробники самих молдавских господарів з тих часів явно показують, о скілько їх ще митрополит Морар не знищив по старих церквах і монастирях.

Деякі здобутки на церковнім поли не змінюють у тім румунїзаторскім напрямі і дусї консисториї нїчого, тай не помирили Русинів нїяк, бо ми вибороли собі їх лиш страшною двацятьпятьлїтною борбою з консисторією. Бо лиш коли чоловік або нарід дібє ся своєї правди і усуне кривду мирним способом у порозуміню з противником, відчуває той здобуток майже даром; наколиж виборе він собі свою правду тяжкою гіркою борбою, то здобуток той лишає по собі тим більше огірчене чим лютїйший опір ставив кривдник.

Миж Русини мусїли приміром рускі учебники релїґії в двацятьпятьлїтній заеклій борбі консисториї видирати. Та ще й відтак старала ся консистория їх згладити з сьвіта, вже тепер за митрополита дра Репти, забравши видавництво катехизма в свої руки, щоби єго більше не друкувати. Лиш сильна рука князя Гогенльогого на мій голос у соймі запобігла тому і то не легко!

Стипендий для руских учеників, що рішають ся посьвятити себе сьвященичому

Канадийска пісня.

Перейшов я через гори,
Перейшов я море,
Будь здорова родинонько —
Не верну нїколи.

Ти Канадо і Альберто,
В тобі поля много,
Змудрувалась в старім краю
Ґазду неодного.

У Канадї доста поля
Лиш треба робити,
Треба добре працювати,
Би в Канадї жити.

Я приїхав до Канади
Не мав гроший много,
Купив стрільбу тай зиґарок
А більше нїчого.

Хлїба нема, дїти плачуть,
Жінка нарікає:
А ти казав, що тут паньство —
Біда паньство має.

Нема менї нїгде добра
Як уріднім селї:
Іду з церкви, вступлю в корчму
З корчми на веселє.

А ще як я нагадаю
Ті слова жидівви,
Що як я вмру нїхто не дасть
Келишка горівки.

О стій, дурна, не нарікай,
Не смути родину,
Я ти куплю черевички
Ще й капелюшину.

А як ти ся переберш,
Підеш межи люди,
Зараз тобі лекше стане
І весела будеш.

станови, по тяжкій чотирнацятьлїтнїй борбі в соймі і в раді державній, тай то лиш услівно!

Номінацию о. Мелетія Галїпа консисторским совітником осягнули ми також лиш неустаючою лютою борбою а дотично номінациї діецезального вікария і протопопа в катедральній церкві, митрополит др. Репта поставив таки на своїм, против інтересу Русинів. Архимандрита о. Калїнескула, теперішного вікария, знають Русини з дуже сумної і болючої сторони, а о. Коку, теперішного протопопу, знають Русини з катихитури в реальній школї, з котрої мусїв уступити, бо не знає рускої мови! І дїйсно веде ся ізза правлїння о. Кока в катедральній церкві дотеперішна ураза і обида православних Русинів після Морарівскої полїтики дальше. Порядок церковний богослуженя підчас урочистих сьвят друкує ся і прилїплює ся на одвірках церкви лиш у волоскій мові і то навіть подвійно. Значить, церковна зверхність хоче тим очевидно сказати, що православні Русини в православній катедральній церкві не мають що шукати. Православна церковна зверхність не узнає Русинів за вірних православної церкви. Так само не чути в катедрі тепер, як і доси, нї св. Евангелія, нї Апостола в церковно-словяньскій мові, а на деякі рускі милостинї діякона, при виголошеню Єктеній, хор відповідає, як доси, лиш по волоски, а православним руским ґімназиястам не позволяють сьпівати в катедрі на славу Божу, за те пускають на наші рускі дїти бріхнї, що вони унїяти, безбожники і т. п.

Таку саму Морарівску полїтику практикує церковна зверхність за митрополита Репти і в своїм діецезальнім орґанї: „Foia ordinaciunelor“. Напись волоска, зміст волоский, лиш якусь огидну нїби-руску прищіпку припускають в нїй друкувати.

Метрики пишуть чужі нам сьвященики по волоски, перекручують рускі імена в огидний спосіб, так, що дїти вже не так звуть ся як родичі, з чого пізнїйше випливають замотаня і коштовні трудности для православних Русинів.

Одним словом: за правлїня теперішного митрополита дра Репти остали ми, православні Русини, справдїшними сиротами в своїй власній прадїдній православній церкві, якими нас зробив лютий наш вітчим, митрополит Морар за свого несправедливого пановання в буковиньскій діецезиї.

Щож робити нам у тім нашім сумнім положеню? Терпеливість наша і надїя на привернене справедливости і рівноправности в нашій церкві зі сторони церковної зверхности або правительства вичерпані, бо на всї наші дотеперішні змаганя, скарги, жаданя і просьби засадничого звороту не бачимо.

Нам остає хиба ще послїдна правна дорога, се є: відозвати ся до милости цїсаря. І туда треба нам безпроволочно звернути ся з нашими кривдами і просьбами.

Ми відтягали все з сим послїдним кроком в надії, що може при послїдних іменованях змінить церковна зверхність або хоть правительство дотеперішний спосіб упослїджуваня православних Русинів на церковнім поли. Але надармо. Ми дістали попри митрополиту дра Репти сумнозвістного архимандриту о. Калїнескула на діецезального вікария а Коку на протопопу катедральної церкви, а як би було йшло виключно за волею церковної зверхности, то і о. Галїпа не виділи-б були Русини в консисториї, хоть о. Галїп не в силї там зломати Русинам ворожого напряму.

І купимо ми си боґу
Тай будем ся везти,
Ще тя мушу з тої боґи
До хати занести.

До чого се говорити,
До чого се плести,
Як ти мене можеш з боґи
До хати занести?

Жінко моя молоденька,
Ґосподине люба,
А ти кажеш, що тут біда,
А ти така груба.

Таж Анґличка собі панї
А худа і блїда,
А ти сита як різничка
Тай ще тобі біда?...

Іван Осьмак.

Але тепер нам нема вже що ждати. І коли руский нарід має ще до нас, православних руских послів довіре, то ми готові всякий на нас вложений обовязок безпроволочно сповнити. Сим кінчу.

Після сеї промови, збори приняли отсї резолюциї в справі церковній, поставлені д-ром Климом:

Нинїшне віче жадає:

1) Подїлу буковиньскої дієцезиї на православну руску і православну волоску дієцезию;

2) Нїм подїл дієцезиї наступить, жадає віче подїлу консисториї на дві секциї: на руску і волоску;

3) Віче жадає, щоби в катедральній церкві запровадити богослуженя відмінно раз по руски а другий раз по волоски, а в торжественні дни і урочисті сьвята мішане, т. є. на пів по руски на пів по волоски;

4) Віче жадає основаня окремішної руской парафії для православних Русинів у Чернівцях;

5) Віче висказує теперішному митрополитї за єго відпорне Русинам нежичливе становиско на церковнім поли свій жаль, своє невдоволене і своє недовіре;

6) Нинїшне віче одобряє всї дотеперішні змаганя послів Пігуляка, Василька і Левицкого на церковнім поли, висказує їм повне своє довіре на будуче і взиває їх безпроволочно виготовити відповідне пропамятне письмо до цїсаря і зложити єго лично в руки цїсаря.

Відтак забрав слово посол Николай Василько, якому — по єго думцї — лишило ся вже тепер мало що до сказаня після довгої промови пос. Стоцкого і Пігуляка, згадав про дїяльність буковиньских руских послів до Ради державної і при тій нагодї вказав зібраним на важність хвилї, яку отсе переживає руский нарід. Др. Лупу мусїв ізза президентури в банку зложити свій мандат до Ради державної і о сей опорожнений мандат із повітів Серет-Чернівцї-Сторожинець старає ся тепер др. Аврель Essentially Ончул, той самий Аврель Ончул, що зрадив у такий негідний спосіб руских послів і руский нарід. *(Ганьба!)* Руский нарід не дасть своїх голосів на такого Ончула. *(Нї!)* Руский клюб довго нараджував ся над тим, когоб протиставити Ончулови і прийшов до переконаня, що найлїпшим кандидатом є судовий радник в Серетї Артур Малик, посол до сойму, із серетского повіту. Він ізза своєї справедливости став правдивим батьком свого повіту, якого люблять щиро всї тамошні мешканцї. Ба він здобув собі тепер пошану і повагу в цїлім краю а передовсїм у руского народу за ясне і безкорисне заступлюване мужицтва в соймі. Нехай руский нарід усї свої голоси віддасть на Малика, нехай не найдеть ся нї одна душа між тими, що вибирати муть, щоб дала свій голос на того, що зрадив мужицку справу задля приватної користи. А з чужих народів, що заселяють ті повіти, де прийде до вибору (Серет, Чернівцї, Сторожинець і Садаґура), усї вже тепер при виборі покажуть, чи вони приятелями руского народу, чи хотять бути єго ворогами. *(Славно, славно, оплески).*

По сїм став говорити посол Малик. Він дякував за довіре народу, що проголосив єго кандидатом на посла проти Авреля Ончула. Бесїдникови може і не до серця, щоби кандидував, але так урадив „Руский клюб“ і він мусить слухати, бо тільки в єдности сила. Тепер лиш треба іти згідно в ту боротьбу, треба, щоб нарід тримав ся; посол сам обіцяє, що робити ме тільки для добра руского народу, бо лїпша доля того народа все лежала і лежить єму на серци. *(Славно!)*

По бесїдї п. Князького, що завізвав ще раз, щоб нарід тримав ся при виборах, голова зборів, радник др. Филипович, закрив збори і цїла шеститисячна товпа рушила під правительство, щоб передати ухвали віча заступникови краєвого президента. З під краєвого правительства рушили всї величавим походом в незвичайнім порядку під митрополичу палату. Карними рядами йшли тисячі наших селян із своїми полїтичними провідниками на чолї, сьпіваючи свої могутні, грімкі піснї. Таких походів, як наш, Чернівцї певно не побачуть нїколи. Ось і ті пани, що нам так ворожі, побачили, як далеко вже поступили ми під зглядом просьвіти і народної карности, як поважно і вмістно вміє наше мужицтво поводити ся в полїтичних справах... Майже

цїлу резиденцийну улицю заляг наш нарід, щоб пригадати ся митрополитї і всїм румунїзаторам, щоб они видїли, що нам не вдїють нїчого, що ми вже більше їх знущань терпіти не будемо.

Та послухайте, братя, як народ станув перед резиденциєю, Владика позамикав свої брами перед руским православним народом. Видно, єго власна совість казала єму, що той нарід має за що сказати єму прикре слово. Замкнув владика-румумїзатор перед своїми рускими вірними брами і в той час хиба на все замкнуло ся перед ним наше серце! І нїчо тут не поможуть аґітациї і штучки ріжних панотчиків, що раді би повести на показ митрополитови руских лямполизів, що ось то они вдоволені з господарки румунїзаторів, бо руский нарід на неї обурений до краю! До крайно обидженого народа під резиденциєю промовив пос. Пігуляк, успокоюючи людий, що піднесли оглушуючі оклики „Ганьба!“ і свист, які відвічним ворогам руского мужицтва й належать ся. І в мить усмирилось народне обурене і в ту хвилю загомонїла грімка, тисячна пісня „Не пора“, а за тим похід повернув, сьпіваючи маршові піснї: „Гей там на горі“ і „Який то вітер“. Звеличавши належно своїх послів розійшли ся рускі вічевики домів, сповнивши свій обовязок для рідної справи, щоб далї йти просьвічувати і з'єднувати ще прочих братів.

Що нового чувати в сьвітї?

Війна. В Манджуриї як били Росиян, так і бють. До дневників доносять, що над рікою Тумином уже бють ся і що бої суть дуже завзяті. Японьский полководець має 30.000, а Москалї 60.000 людий, а головні армії віддалені від себе тільки о 19 миль.

Подїї в Росиї. В серединї Росиї не замовкають бомби і не перестають шарпати та розривати тїла царских посїпаків. Ось у Тифлїсї, в містї на Кавказї, кинув Черкес Дривдзенадзе бомбу на полїцмайстра Ковалева, котра тяжко єго поранила. Убійника арештовано, але поки конституциї не буде, доти й не перестануть летїти бомби, бо їх роблять, готовлять, а полїция, що найде в якому домі їх, то забирає, а робітники не спочивають, тільки в другім місци починають свою роботу. Зле мабуть дуже веде ся в Росиї, коли вже і війско, козаки не слухають своїх офіцирів, кажучи, що вони не найнялись за шпіонів та полїцаїв, аби бити своїх братів.

В Одессї, тім містї, де недавно пролило ся тілько крови, арештовано і відставлено до кріпости зверх 400 лїкарів, адвокатів, дневникарів, людий просьвічених, що не можуть дивити ся на кривди народа, які наносять царскі посїпаки-міністри і всї урядники. Біда тут у Росиї, біда й в Азиї. Цар тратить голову, бо люди пробуджують ся зі сну й домагають ся прав чоловіка! Цар усе лишив, захистний куток у Царскім селї й їде радити ся нїмецкого цїсаря — кажи, братику, що робити, бо я дуже а дуже бідний! Всї напосїли ся на мене, вже моїм найвірнїйшим — козакам не можу вірити. І з'їхали ся оба цїсарі зі своїми достойниками на кораблн „Гогенцолерн“. І на мори не міг цар Микола II. бути спокійний. Усьо море, де були кораблї Вільгельма II. і Миколи II. було замкнене военною фльотою. Що говорили оба цїсарі трудно знати, але то певно, що о війнї. Цїсар нїмецкий мав дораджувати, щоби покінчити вже раз війну на далекім Всходї і заняти ся внутрішним устроєм своєї держави. Нїмецкий цїсар хоче, щоби цар був вдячний за раду, тим більше, що цар чує поважане для Вільгельма II. Усїм полїтикам сей з'їзд забив великий клин у голову і вони здогадуватись тільки можуть, але певне сказати буде можна тодї, коли будуть наслїдки. Одні кажуть, що цар має удати ся до Москви, аби там проголосити конституцию (вже був би найвисший час!), другі, як мін. Вітте, оттой, що поїхав в Америку до Вашинґтону мирити ся з Японцями, каже, що той з'їзд нїчим не вплине на внутрішні відносини і що дальше має тревати той стан, у якім тепер Росия находить ся.

Як би на добиток для царя і єго приклонників, радив минувшого тижня в Москві через чотири дни конґрес земців, т. є. відпоручників земств цїлої Росиї. Радив — помимо заборони правительства,

радив, помимо того, що поліцмайстер Москви на чолї поліциянтів на самім вступі візвав зібраних, щоби сейчас розійшли ся, виказавши ся письменним наказом з мініїстерства, щоби не допустив до жадного конґресу, уважаючи его за якийсь самозванчий парлямент. А помимо того земцї не уступили, рішивши ся на все найгірше, що можна було надїяти ся від деспотичного правительства. Зваживши, що тих 284 учасників конґресу, се був сам цьвіт Росиї, бож самі земства представляють чоло народу, а ті земства, вибираючи між собою відпоручників, певно вибирали найлїпші сили між собою, так значить, се, що зробив конґрес, се є опінїя цїлої неурядової Росиї. А той конґрес зробив — нї менше нї більше на сам вступ — тільки виповів послух правительству. Се одна річ, що сама за себе дуже багато говорить. Друга, не менше важна річ, що орґани правительственні убояли ся ужити сили проти непослушних і хоч, після істнуючого там ладу, закон був по сторонї власти, то ся власть не важила ся ужити сили для виконаня сего зарядженя. Се очевидна капітуляция власти, се очевидне признане власти, що она признає ще більшу, нововирастаючу власть — опінїю народу... До недавна российскі тирани не то против 284 людий, але против 284.000 людий не вагали ся вислати війска, з карабінами і нагайками — нинї та власть уступила проти 284! — вдоволяючи ся занотованем присутних. Се погром не менший, як під Ляояном, Мукденом або Цушімою. Се друга здача, — як здача Порту Артура, бо признане своєї безсильности. Власть чула, що з тими 284 земцями одно держить і думає цїла нечиновнича Росия, і тому слушно один із земцїв замітив, коли поліцмайстер списував учасників: „Спишіть усю Росию“.

Однак найважнїйша трета річ — се ухвали того конґресу. Дня 19. с. м. мав бути оголошений царский указ, силою котрого цар постанавляє скликати народне представительство після чиновничого проекту мінїстра Булиґіна. Отже перед его оголошенем, можна сказати, в навечеріє его оголошеня, конґрес перечеркнув его вздовж і впоперек, заявляючи, що они на него не годять ся і его не приймуть, а подають зі своєї сторони иньший проект вільнодумний, який ухвалили майже одноголосно, бо 220 голосами против 3. — Се було артистичне потягнене на шахівници внутрішної полїтики Росиї, бо в хвили, коли царске правительство хотїло проектом Булиґіна, тим конституцийним недоноском, заскочити народні маси, що борють ся за свободою, в тій самій хвили конґрес земцїв видкидає его проект, поставивши свій, а при тім ухвалюючи, що осуджує всї самовільні поступки теперішного правительства, увесь той гнет, який мусить терпіти так преса як і товариства та автономічні інституциї і загалом уся сьвідома российска суспільність. Сею ухвалою аж надто ясно сказав конґрес земцїв, що о долї народів держави не сьміє рішати царске правительство тільки народи самі, та що народи мають судити свої правительства, а не на відворот; що більше, конґрес ухвалив, що в разї, коли би царске правительство его ухвал не узглянило, в такім случаю він незабавом, бо ось у вересни знов збере ся. Значить, конґрес узнав себе контрольною комісиєю над чинностями правительства. Така комісия контрольна є страшна, бо в неї екзекутивою — всенародна революция. Се історичні події, бо се, що стало ся, мусить бути зворотною точкою в житю народів Росиї.

Із наших читалень.

Із Слободзїї-Банилова.

Отворене читальнї „Руської Бесїди“ в Слободзїї-Банилові відбуло ся дня 9-го с. м. при участи великого числа громадян, як також інтелїґенциї. На се отворене прибули: голова філїї „Руської Бесїди“ в Вашківцях, нотар п. Евген Стрийский, учителї з Вашківців, Вилавча і Руского Банилова. Предсїдатель зборів, нотар п. Е. Стрийский, вказував на практичних примірах значінє і потребу народної просьвіти. Учитель п. А. Гринцишин пояснив статут, зазначуючи головну цїль читальнї. Учитель п. Ю. Шлемко говорив про національну сьвідомість та про те, чому

руский нарід остав по заді иньших народів. О. Гр. Лаза заохочував до читальнї, як осередка просьвіти. До видїлу ввійшли: о. Гр. Лаза, надучитель Денис Цурканович, Леонтій Кушницкий, Ґеорґій Білава і Михайло Кошман; на заступників вибрані: Олекса Фльора і Іван Середюк. Піднести тут треба, що до сеї читальнї причинились головно: місцевий надучитель Денис Цурканович і місцевий парох о. Гр. Лаза. Що вони працювали над сею читальнею вже від давна, про се сьвідчить сей факт, що до читальнї вписалось більш 100 членів. Се доказ, що просьвітний рух захоплює вже і „глухі кути“. — *Юрій Шлемко.*

Із Репужинець.

По довгих заходах удало ся прихильникам народної просьвіти заснувати і в Репужинцях огнище, в якім повинні згуртувати ся всї наші громадяни. Отворене читальнї „Руской Бесїди“ в Репужинцях відбуло ся дня 16 го липня при доволї численній участи народу. Збори отворив о 5 годинї по полудни п. Недїльский. По привитаню гостий, по виборі предсїдателя зборів і по обясненю статутів читальнї, забирали слово богато разів прибулі гостї, як пр. п. Іванїцкий, п. Мелниченко, начальник громади з Кадобівцїв і иньших, виказуючи вагу просьвіти та заохочуючи членів до просьвіти, тверезости і єдности. По сїм приступлено до вибору старшини читальнї, до якої увійшли: Євг. Недїльский голова, Петро Чернїк заступник голови, Ст. Ковальский секретар, Дмитро Ґруптей касиєр, Василь Секета бібліотекар а Мих. Воронюк, Іван Процюк і Ґеорґій Фецик видїловими. Послїдною точкою дневного порядку було установлене членьской вкладки, яку означено на 1 К. річно. — Збори заківчив відповідною промовою п. Іваницкий, почім збір удав ся на призначене для него угощене.

Із Лопушної над Серетом.

У вівторок, дня 18. липня с. р. отворено руску читальню в Лопушній. Се вже послїдний куток у Надсеретскій околицї, в якім не було ще нїякого руского товариства. Помимо того, що був буддень, зібрало ся поважне число не лише місцевих людий, але прибула ще й шипітска „Січ“ та багато людий з Бергомету. Між гостями явили ся: парох із Шипота прив. о. Драчиньский з донечкою, голова вижницкої філїї „Руской Бесїди“ о. Маланчук з женою, надуч. п. Данилюк з женою, учителька п. Лукиянович, місцевий учитель п. Яворский, надуч. п. Михайло Дашкевич і уч. Карбулицкий з Мамаївцїв. Збори отворив надуч. п. М. Дашкевич, який, бувши ще управителем школи в Шипотї, дав інїцyятиву до заснованя читальнї в Лопушнї. Збори вибрали п. М. Дашкевича предсїдателем і передали ему хлїб-сіль. Предсїдатель уділив слово надуч. п. Данилюкови, який в популярний спосіб обяснив статут, заохочуючи присутних до вступленя в члени. Потім наступили вписи. Вписало ся зараз 99 членів а з поміж них заплатили багато членів по 10, 12 а навіть по 20 К, разом 246 К. Слїдував вибір видїлу, якого головою став Остафій Косован. Потім забрав слово ще о. Маланчук, витаючи нову читальню від видїлу вижницкої філїї „Руска Бесїда“ та красними словами змалював живий рух руского народу. Він горячо заохочував до просьвіти та до школи, указуючи на её хосенні плоди. — Учитель п. Карбулицкий говорив про віднощене інтелїґенциї до народу — а народу до інтелїґенциї, співнув про п а н і в у сурдутах — та про б р а т і в у сурдутах, а в кінци пожелав новому товариству як найлучшого успіху від Головного тов. „Руска Бесїда“ в Чернівцях. — *І. К.*

ВСЯЧИНА.

Отворене Каси і Читальнї „Руской Бесїди“ в Крещатику відбуде ся сеї недїлї о 1-ій годинї в полудне, на котре прибудуть відпоручники головних товариств із Черновець та повинні би прийти й члени Кас і Читалень із поблизких сїл.

Торжественне отворене „Січового коша“ в Горошівцях, повіту Кіцманьского відбуде ся в недїлю, дня 6-го серпня с. р., о 3-ій годинї по полудни, на лузї під голим небом серед села коло

школи, а в разї непогоди в хатї господаря Ґріґорія Гуцула, з отсим дневним порядком: 1. Отворене зборів; 2. Вибір сїчового батька і матки; 3. Поясцене статутів; 4. Вибір старшини; 5. Зложене приречень і роздане лент; 6. Передане прапора; 7. Привітні промови; 8. Ухвалене членьских вкладок; 9. Вільні внесеня; 10. Закінчене. Милі Братя і Сестри! Прибувайте на наше торжественне сьвято численно! Особливо просимо близькі і подальші „Січи“ прибути на наше торжество, щоби показати своїм і чужим, що в нас єдність і сила! — *Іван Цуркан*, голова, *Василь Костащук*, писар.

В середущій Европі панує велика спека. В Берлинї, столици нїмецкого цїсарства, померло зверх 200 людий на сонїшний удар.

Японцї знать не вірять в мирові переговори, бо затягають нову пожичку в сумі 750 мілїонів корон, на 4 і пів процент.

В Персиї наступило велике землетрясене в наслїдок котрого зсунула ся одна гора і загатила корита двох рік. Вода, що виступила з корита, наробила багато шкоди, бо залляла цїлу околицю. Страти в людях і маєтку суть незвичайно великі.

В дорогу до північного бігуна вибрав ся з Ню-Йорку дня 4-го с. м. звістний подорожник Пірі (Peary) на пароходї „Розвельт“ у тім намірі, щоби конче дістати ся аж до самого бігуна. Пірі їздив уже нераз на далеку північ і має надїю, що намір єго єму удасть ся. Разом із ним поїхало також 70 молодих моряків, єго жінка і 12-лїтна донька. Корабель, котрим Пірі поплив, єсть 168 м. довгий, іде 16 стіп глубоко в воду і робить пересїчно 10 морских миль на годину. Пірі попливе насамперед Сундом Смайса, на розї Сабіне лишить запаси поживи і попливе звідтам у дальшу дорогу. Жінка і донька лишать ся в Ґрант Ленд, а Пірі поїде звідси зі своїми людьми санками до бігуна.

Веселий випадок на зелїзници. В Нїмеччинї на однїй стациї упав зелїзничий робітник під колеса поїзду. Коли поїзд переїхав, публика кинулась ратувати нещасного. На велике їх зачудоване застали робітника лежачого на земли і заходячого ся від сьміху. Побачили, що він втратив ногу, але не свою лиш деревляну, бо свою власну стратив перед кількома роками рівнож у такім самім випадку, з тою лиш ріжницею, що тогди зовсїм так не сьміяв ся.

Кольонія „простих“. У північній Італїї, коло Коме, повстала цїла кольонія богатих людий, котрі постановили вести таке житє, яке вели наші прапрадїди в біблїйних часах. До того ідеалу райского житя члени кольонїї хотять наближати ся постепенно. Поки-що члени кольонїї обмежають ся простою їдою, простою їдою, простим одягом і простим мешканєм. Усї члени кольонїї ревні веґетаряни, що признають лише самі прості веґетаряньскі страви, зладжені без усяких приправ. Одїж членів кольонїї складає ся з довгих білих покривал і сандалів. Сплять або на земли або на твердих лавках, у салашах або альтанах. До кольонїї належать богаті Анґлїйцї, Французи, Нїмцї й Москалї.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.